

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar. Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond, aan 't Redactiecomité van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van *DE TRAM*
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annonces, per accoord. Aankondigingen en reclamen worden aanvraagd tot *Vrijdag 's avonds*.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelast. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald, volgens het geval.

Alwie een abonnement op DE TRAM neemt voor 't jaar 1899, ontvangt van nu af tot Nieuwjaar ons blad kosteloos.

AAN DE H^{ren} GEMEENTERAADSLIEDEN VAN SINT-TRUIDEN,
van heel de wereld en andere oorden.

Wij hebben UEd. gevraagd, zonder tot nu verhoord te zijn geworden, dat gij een initiatief zoudt willen nemen, om de spaarzaamheid onder de volksklassen te verspreiden. Wij gaan u het voorstel mededeelen dat M. Renson, gemeenteraadslid, aan den Gemeenteraad van Sint-Gillis op Donderdag, 10 November h., uitbreidde. M. Renson is een katholiek, en wij hopen dat er wel iemand zal gevonden worden om alhier het voorbeeld van M. Renson te volgen. Ziehier het voorstel :

« Vooraleer eene korte uijbreiding te geven van mijn voorstel, wil ik u er de juiste uitdrukking van klaar maken :
« De gemeente moet een boekken van de Pensioenkassen, met eene inschrijving van één frank, schenken aan elk kind van Belgische nationaliteit, 6 jaar oud, in de gemeente wonende, en in eene lagere school tredende, ofwel 6 jaar bereikende terwijl het de lagere school volgt. »

Over een jaar hebben wij met eenparigheid van stemmen de noodige geldmiddelen gestemd, om een boekken van de Spaar-kassen als welkomstgif te schenken aan elk kind dat in de gemeente geboren wordt. Met dezen maatregel te nemen, was ons inzicht niet eene aalmoes te geven; wij wilden in handen der ouders een werktuig beschikken, een boekken wel eene gedurige oproep tot de spaarzaamheid zou zijn, een spaarpotje welk zij zouden te vullen hebben.

Uw besluit is door eenieder toegejuicht geworden, en zal de beste gevolgen hebben, wij het den werkman aan spaarzaamheid, aan zuinigheid, overleg en orde moet gewennen.

Doch, die maatregel is niet voldoende. Het groot vraagstuk, welk iederen mensch, die het welzijn der volksklasse verlangt, dringend voor ogen staat, is het vraagpunt der werkmanspensioenen : een pensioen voor de brave lieden welke, na hunne taak volbracht te hebben, op zeker oogenblik hunne krachten zien verminderen en verdwijnen, en de noodwendigheid gevoelen van eene welverdiende rust.

Want allen verlangen toch het welzijn der volksklasse, allen gevoelt het onrechtvaardige, het schandalige van dat feit dat aan eenen werkman, na zijn leven lang aan eenen harden arbeid opgeofferd te hebben, niets anders overblijft dan ten laste te vallen van de bijzondere en openbare liefdadigheid, hetgeen tegenstrijdig is met zijne waardigheid; of van ellende en armoede te moeten vergaan.

De arbeider, welke op zekeren dag aan zijne verslachte en door ouderdom onbehendige hand, het werktuig voelt ontvalen, moet een pensioen trekken hem toelastende eene welverdiende rust te genieten. Hoe dit bekomen? Reeds zooveel stelsels werden er voorgedragen, zelfs de onmogelijkste. Wat zal de toekomst geven?

In afwachting is er een onfeilbaar middel om een pensioen aan den werkman te verzekeren, een gemakkelijk en afdoende middel, als deze, zooals het inderdaad is, nog de tusschenkomst van de openbare besturen geniet. En dit middel is, zich bij de Pensioenkassen van den Staat aansluiten.

De gemeentebesturen moeten, zooveel mogelijk, werken om al de werklieden bij de Pensioenkassen aan te sluiten. En te dien einde is het meest praktisch middel, aan elk kind een boekken van de Pensioenkassen te geven op het oogenblik dat dit kind in de lagere school treedt. Juist in den ouderdom dat deze aansluiting mogelijk is, en de ouderdom der toelating in de scholen, dezelfde ouderdom van 6 jaar. Geen verschil moet er gemaakt worden tusschen de kinderen, van welk geslacht zij ook wezen, welke de toestand van het fortuin zij, en of het de officieele of de vrije scho-

len bijwoont : elk kind moet een boekken krijgen. Om wel te gelukken, moet de maatregel algemeen zijn, zonder ééne uitzondering.

En welke zullen de onkosten zijn aldus veroorzaakt? Klein, zeer klein. Te Sint-Gillis zijn in 1897 1.075 kinderen geboren. Hoevele onder deze bereiken zes jaar? De drie vierden misschien, en dit ware dus eene onkosten van 750 fr. De geboorten te Sint-Truiden waren in 1796 van 428 kinderen, in 1897 van 421; het afsterven van kinderen onder de 6 jaar beliep 58 in 1896, en 73 in 1897; dus waren deze kosten alhier van de onbeduidende sommen 370 fr. en van 348 fr. voor de jaren 96 en 97. Wie zou zulk doelmatig stelsel weigeren te stemmen? Weiniger dus dan eene toelage voor wijkkermissen of andere feesten. Ook zoo men den maatregel misschien kunnen toepassen op de vorige jaren, bij voorbeeld, op de kinderen welke reeds een en twee jaar in de lagere scholen gaan. Want er moet toch een paal zijn.

Nu, welke zullen de uitslagen van dit voorstel wezen? Vooreerst, die gunst zal slechts toegestaan worden aan de kinderen die eene lagere school bijwonen. Dit zal de ouders aanmoedigen om hunne kinderen ter schole te zenden. Dit punt dient streng onderzocht te worden in Sint-Truiden, want te veel kinderen loopen langs de straten, in plaats van zich in de school te bevinden.

Al de scholen zouden eene of meer schoolmaatschappijen vormen, en als onderlinge sociëteiten ingericht zijn, om aldus recht te hebben op de talrijke toelagen door het Staatsbestuur vergund. Want het is juist met het inzicht van de schoolkinderen te affilieren, dat de wet van 9 Augustus 1897 den ouderdom, op denwelke de stortingen in de Pensioenkassen heffen geschieden, op 6 jaar gebracht heeft.

Nu, de toelagen zijn dusdanig dat, indien een kind, van af 6 jaar, een frank per maand in de Pensioenkassen stort, het 70 centiemmen per frank van den Staat ontvangt; met de toelagen der provinciën, zouden aldus zijne stortingen bijna verdubbeld zijn, dank aan die giften!

In Henegouwe, waar de toelagen der provincie hoog zijn, geeft één frank per maand gestort met afgestaan kapitaal eene jaarlijksche rente van 570 fr. voor eene som van 648 fr. waarlijk gestort!

Als men nu inzicht dat, eens gestort, de kapitalen niet meer terug kunnen getrokken en verkwist worden, dan verstaat men dat de begonnen stortingen onophoudend voort zullen gedaan worden. Want eens dezen weg ingeslagen, zal het kind in het sparen en storten volharden, en de ouders zullen meermalen, in plaats van hunne duiten aan alcohol te verbrassen, zich geneigd gevoelen om ze te sparen, ten einde het pensioen van hunne kinderen te vergroten.

Ziedaar dus hoe men, met eene kleine offering, het onderwijs kan bevoordeelen, de spaarzaamheid aan de kleinen van de kindsheid af aanleeren, den werkman op den weg brengen op denwelke hij de verzekering voor zijne oude dagen zal vinden, en eindelijk het alcoholisme bestrijden — want elk ernstig aan de Pensioenkassen geaffilieerd lid wordt een slechte kaland voor de jeneverkroeg.

De goede en slechte drukpers.

Wie denkt er niet dat de drukpers als een almachtige hefboom is om de massa's op te ruien en 't maatschappelijk gebouw op zijne grondvesten te doen wankelen.

Op welke vleugelen heeft het protestantisme, als een op lijken azende roofvogel, zich met verbazende snelheid over een groot gedeelte van Europa neergezet?

Hoe heeft de achttiende eeuw baren verderfelijken invloed niet alleen op geheel Frankrijk, maar tot in de naburige landen doen gevoelen?

En op onze dagen, wie zet ze voort, met de snelheid des bliksems, die vrijheidroovende leeringen van het nihilisme, van het socialisme, en van zoovele andere, die overal schrik en vernieling verspreiden?

Twee aartsvijanden, twee onverzoenlijke kampvechters, houden hunne krijgsbanieren

ontplooid op 't onmetelijk slagveld, en strijden jaar-nit, jaar-in een altoos bloedigeren strijd.

Beider stem weergalmt over den ganschen aardbodem, ruischt over de vlakten en zeeën, dondert over bergen en dalen. Hunne stappen doen het aardrijk dreunen en bevangen alle harten met angstige vrees of zalige hope : hunne kleederen zijn met bloed geverfd of met stralend licht omgeven.

De slechte drukpers, dochter des hoogmoeds en van den blinden haat, draagt in haar vurig wapen den satan, den god der oproerlingen.

De Goede, kind der liefde, verheft den standaard van 't alverwinnend kruis en toont hem als eene vuurbaak aan de waarheidsminnende volkeren.

Gene leidt hare slaven langs de schijnbaar bloemige wegen; deze wijst haar vrij gevolg den weg aan van eer en deugd. De eene, als een vernielingsengel, spreidt overal haren verpestenden adem rond; de andere, als een geluksengel brengt licht en sterkte voort in de gemoeieren en vervult ze met geesteskracht en levensvreugde.

Zijn leugen- en lastertaal, zede- en goddeloosheid, de geliefde wapenen niet der slechte drukpers? Spuwt zij haar vergif niet op de reinste deugden en stort ze hare lezers niet in den afgrond der vertwijfeling neer? Vleit zij 't bedorvene der menschelijke natuur niet; geeft zij geen trek in tot het verbodene, en ontardt zij de ziel niet door zondige verhalen? Leert zij niet de mode en hare zotte verkwistingen navolgen, van 't geld zijnen God maken, de eerzucht door alle mogelijke middelen voldoen? Brengt zij hare trawanten niet tot haat tegen God en de maatschappij, tot verlies der zinnen en afschuwelijken zelfmoord?

Doch, hoe edel is het doel der goede pers. Haar is 't gegeven de leugen te beschamen en den laster te ontmaskeren; eenen dijk op te werpen tegen de zede- en goddeloosheid; de menschlievende mannen te bewonderen en hunne werken te verkondigen; de volkeren voort te helpen op den weg van stoffelijken vooruitgang en zedelijke grootheid; de liefdeswegen der Voorzienigheid te doen nitsejnen; de eer van God en zijne gerechtigheid te verheerlijken; in één woord, 't ware, 't goede, 't schoone op te wekken en te verbreiden.

Welaan dan, mannen van christenen bloede, bestrijden wij, uit al onze macht, de heillooze en helsche plannen der boozen; beschermen en ondersteunen wij, uit al onze krachten, de verspreiding der goede schriften.

Verre zij van ons alle werkeloosheid, alle schuldige onverschilligheid!

Niemand blijve ten achter in 't kwijten van zijnen maatschappelijken en godsdienstigen plicht; maar ieder brenge het zijne bij om de goede pers in staat te stellen hare heilige zending op aarde getrouwelijk en kloekmoedig te volbrengen!

SR. M.

Gelijkheid.

Weinige Waalsche priesters van ons bisdom zijn er — van onze groote steden vooral — welke geene diepe smart gevoeld hebben, met den Paaschtijd, ja zelfs bij het doodsbet van een ongelukkige, niet in het Vlaamsch zijne biecht te kunnen ontvangen en hem niet in zijne moedertaal de raadgevingen en aanmoedigingen te kunnen toesturen, welke de toestand vereischte.

Deze staat van zaken zal weldra veranderen. Er is een maatregel genomen, welke voortaan aan de Vlamingen zal toelaten zich te doen verstaan door al de priesters van het bisdom, die hun de Sacramenten zouden moeten toedienen, evenals het aan de geestelijke Overheid mogelijk zal worden Waalsche priesters te benoemen in openstaande pastorijen of kapelanjien. Te rekenen van de XX eeuw zullen alleen tot het priesterschap aanvaard worden zij, die zich in staat zullen gesteld hebben zoo niet om tot de geloovigen, welke enkel het Vlaamsch kennen, gewoonlijk te spreken, ten minste om deze op voldoende wijze te verstaan. Een brief van Mgr den Bisschop van Luik, gestuurd aan al de bestierders van kleine Semina-

ries en bisschoppelijke Colleges, bevat nagenoeg het volgende :

Reeds over eenige jaren werden de leergangen van het Vlaamsch in onze seminaries en colleges, bij de studenten van goeden wil, aanbevolen.

Vandaag dat het hoogste belang en het heil der zielen vraagt dat de Waalsche priesters 't Vlaamsch verstaan, zooals de Vlaamsche priesters het Fransch moeten kennen, hebben wij besloten, dat van af October 1900, de ingangsexamens voor de wijsbegeerte zullen bevatten — daargelaten de thans bestaande punten — *une composition ou une version flamande* (een Vlaamsch opstel of eene Vlaamsche vertaling) aan welke hetzelfde getal punten als aan het Fransch opstel zal worden verleend.

« Wil dus, van nu af, die bestissing ter kennis van de leerlingen brengen, opdat zij weten dat door de studie van het Vlaamsch te verwaarloozen, zij zich blootstellen zich te zien geweigerd worden tot de toelating in de wijsbegeerte. »

De Landbouwbeweging in Limburg.

Men mag zeggen, dat onze provincie, in Belgenland, de bloeiendste tuin is der samenwerkende maatschappijen van landbouw en der parochiale bonden van landbouwers. Sedert zeven jaar houdt men er zich onverpoosd bezig met de oprichting en de uitbreiding dezer maatschappijen, en de tijd is niet meer verre dat elke gemeente van Limburg haren *Boerenbond* zal hebben.

Meermalen reeds heeft Mgr Doutreloux dit voor de heropbeuring van den landbouw zoo nuttig werk goedgekeurd en aanbevolen. In eenen brief aan al de pastoors van Limburg gezonden, heeft de feverige Prelaat zijn vurig verlangen uitgedrukt van in elk dorp eene parochiale sectie van den grooten Boerenbond te zien oprichten. Onze geestelijkheid heeft zich ieverig met het uitvoeren van den wensch van haren Herder onledig gehouden. Dank aan de werking en aan het initiatief der parochiale Gilden van landbouwers, hebben de vrije syndicaten voor de verzekering van 't vee, zich op verbazende wijze vermenigvuldigd. Eene vrije verzekering bestaat er zelfs, uitgevoerd en voorgezet door den E. H. Claes, pastoor Van Meuwen.

Uit de werking der Boerenbonden zijn die ontelbare samenwerkende melkerijen overal voortgesproten, namelijk hier te Sint-Truiden, waar zij groote voordeelen belooft, en prachtig ingesteld is.

Een schoon getal Raiffeisenkassen of Credietkassen bestaan ook in onze Limburgsche gilden. 't Is ook dank aan die Landbouwmatschappijen dat het gebruik der chemische meststoffen algemeen geworden is. Daardoor herleeft onze bevolking, en is zij vol moed : de landen zijn overal beter bewerkt, de weiden beter verzorgd, het vee vermeerderd in getal en in waarde.

Maar, indien onze dappere Limburgers met moed de verbetering van het lot der landbouwers beveeren, blijven zij niet minder werkzaam op een ander gebied der maatschappelijke werken.

Maatschappijen voor doel hebbende goede woningen te verschaffen aan de arbeidersklasse, bestaan overal en bewijzen er de grootste diensten aan talrijke kleine burgers en werklieden.

Maatschappijen van Onderlingen Bijstand, wel ingericht en bestuurd, bewijzen, dat onze provincie bij geene andere moet achterstaan voor de schoone kroon van maatschappelijke werken, waarover zij fier mag wezen.

De loting.

De Minister van binnenlandsche Zaken heeft, bij het naderen der militieloting, opnieuw strenge maatregelen voorgeschreven opdat de wanorders, die gewoonlijk deze dagen kenmerken, door de gemeentebesturen zouden betuigd worden.

De Minister schrijft een allerstrengst toezicht voor op alle huizen waar drank verkocht wordt.

Des avonds vroeg moeten die huizen, op de dagen der loting, gesloten worden. De lotelingen zullen niet alleen door den veldwachter, maar door een lid kan het

Gemeentebestuur en den gemeentesecretaris vergezeld worden.

De reglementen op de dronkenschap moeten ten strengste worden uitgevoerd.

Trouwboekjes.

In zekere gemeenten bestaat het gebruik aan de lieden, welke trouwen, een boekje of livret te geven, behelzende, achter de bladzijden voorbehouden tot het huwelijksbewijs en de gebeurlijke inschrijving der kinderen, verschillende inlichtingen, welke voor doel hebben aan de inwoners de vervulling hunner burgerlijke plichten te vergemakkelijken.

In een omzendbrief, gericht aan de Gouverneurs der provincie, wordt door den Minister van binnenlandsche Zaken het gebruik van dit trouwboekje aanbevolen aan de gemeenten, die het tot heden nog niet gebruiken. Bij den omzendbrief is een model van het nieuw livret gevoegd, dat onder vele opzichten de in voege zijnde boekjes volledigt. De onderrichtingen en aanbevelingen er in bevat, hebben betrekking op de formaliteiten door de ingezetenen te vervullen in geval van woonst- of verblijfverandering, van geboorte, van overlijden, van wetgeving, enz. Het behelst tevens raadgevingen aan de huismouders over de gezondheidsleer der kleine kinderen, over de Spaar- en Pensioenkassen en over de Levensverzekering.

Behalve dat dit trouwboekje de taak der Gemeentebesturen zal vereenvoudigen met aan de belanghebbenden de voornaamste verplichtingen aan te halen, welke zij in bovengenoemde omstandigheden te kwijten hebben, is hetzelve bestemd om aan de inwoners, in het algemeen weinig op de hoogte van deze vraagstukken, kostelijke diensten te bewijzen.

Lichtstralen.

De XXe Siècle meldt, dat de Vlaamsche vertalers der verschillende Ministeriën eene vergadering hebben gehouden, ten einde een gezamenlijk werk op te maken, dat de Regering zou ter hand gesteld worden, met het doel eenvormigheid te brengen in de Vlaamsche uitgaven en zich 't akkoord te stellen aangaande de Vlaamsche bewoordingen, die moeten gebruikt worden voor de vertaling van zekere formules.

Die vergadering was stellig hoogst noodig. Hopen wij dat zij goede vruchten zal dragen en dat wij voortaan verschoond zullen blijven van vertalingen, zooals *cathédrale* — (domkerk), — welke wij meermalen in den *Moniteur* aantroffen, *élève interne* — leerling — thuisligger, — welke het nummer van Zondag van 't Staatsblad ontsiert, en meer andere kreupelen overzettingen.

Het Brusselsch liberaal blad *La Gazette* is gloeiend kwaad omdat Minister Vanden Peereboom beslist heeft, dat te Brussel, in de officieele berichten, het Vlaamsch voortaan zal staan.

In de Duitse gemeenten van Luxemburg zullen de berichten, drietalig zijn. Waarom niet overal, vraagt *La Gazette* in hare gramschap.

Wij hebben er niets tegen, en *La Gazette* bewijst enkel, door hare logieke vraag, dat zij het tegen de Vlamingen heeft.

Wel bekomme het haar!

La Gazette, eenen aanval van *citoyen* Demblon tegen den Heer Woeste besprekende, zegt, na den Heer Woeste voorgesteld te hebben als « een fanatick, die voor geenen aanslag tegen de vrijheid zijner tegenstrevers achteruitgaat : »

Doch, buiten het openbaar leven, is de eerlijkheid van den privaten man onbetwistbaar, en het betaamde den Heer Demblon zooveel te min deze in twijfel te trekken, daar hij zelf dagelijks de hand drukt aan mannen van zijne partij, welke door de rechtbanken geschanddakt zijn, wegens oneerlijke feiten volkomen vreemd aan de politiek.

Komende van eenen tegenstrever als *La Gazette* heeft deze hulde aan de eerlijkheid van den Heer Woeste eene groote betekenis.

Minister Schollaert heeft besloten, dat de derde Conferentie der onderwijzers, voor het jaar 1899, uitsluitend zal toege-

wijd zijn aan het onderwijs van den Onderlingen Bijstand.

Bevoegde voordrachtgevers zullen gelast worden de werking, den geest en de voordeelen van den Onderlingen Bijstand uit te leggen.

De heeren Inspecteurs worden uitgenoodigd als onderwerp van het voorbereidend werk tot deze conferentie, eene kwestie voor te stellen van hoofdzakelijk praktischen aard, betreffende den Onderlingen Bijstand.

— x —

Een tuinbouwblad der provincie Brabant geeft eenige inlichtingen over het vervaardigen van champagne in België.

Volgens den schrijver, vinden de peren in deze fabricatie een goeden aftrek. Enkel de fijne peren kunnen hiervoor benuttigd worden en eene fabriek, gelegen in Henegou, bepaalt zich zelfs tot drie aristocratische soorten voor de elementen zijner fabricatie: de koninginnekalabas, de Durandea's-boterpeer en de Louise Bonne d'Avanches.

De lekkerbekken, liefhebbers van fijne peren, zullen misschien bevreesd zijn dat zij gebrek zullen hebben aan hun geliefkoosd fruit; doch ze mogen gerust zijn. Men hoeft slechts eenige goede boommen meer te planten, en alles is effen.

Stads- en Provincienieuws.

BERICHT. — Een bericht, verschenen in den Moniteur van 28 Augustus 11., meldt dat drie plaatsen van ingenieur, bij wijze van wedstrijd, te begeven zijn bij den dienst van Wegen en Werken.

Uit hoofde van nieuwe behoeften, is dat getal op vijf gesteld.

VERLOREN een kleine hond met zwart en eenigszins bruin haar, luisterende naar den naam Bazouf, en op zijne achterpooten staande om eten te vragen. — De eerste vinder gelieve hem terug te brengen te Gors-op-Leewo, in de pastorie.

Te-Deum. — Ter gelegenheid van het naamfeest onzes Konings Leopold II heeft verleden Dinsdag, in onze hoofdkerk, het plechtig Te-Deum plaats gehad dat wij in ons vorig nummer hadden aangekondigd. Het werd gezongen door den Z. E. H. Lenaerts, Deken, en bijgewoond door de burgerlijke, rechterlijke en militaire overheden, den bevelhebber van het Pompierskorps, de officiers der Burgerwacht, de leeraars van 't Stadscollege, de leeraars van de Middelbare School, enz.

De eeredienst, opgeleerd door de Koninklijke Harmonie, werd verricht door de lantiers van ons garnizoen en onze brigade gendarmen.

Ongeklukkig einde. — Maandag stak onze politie G. Byloos, in de wandeling de Jas, voor openbare dronkenschap in den amigo, en na hem ook nog eenen collega in alcoholism.

Toen men des morgens de twee gasten wilde laten nitvliegen, lag de eerste dood in den bak en reeds kon en verstijfd. Hij had eene wonde aan het achterhoofd.

De ellendige dood van den dronken Byloos, in onzen amigo, heeft gansch de stad in rep en roer gesteld: De politie heeft hem het hoofd in twee geslagen, beweren met overtuiging de praatuchtigen; — een jeneverbaas heeft hem dood beschonken, zegen anderen. Wat de doodslagen betreft, deze schijnen volstrekt onwaar, alsook de betichting van mishandelingen door de politie. Alcoolmishandeling is de overledene, en het schijnt bewezen, dat de farceurs — bij hem deze jammerlijke drift hebben willen op de proef stellen, door hem eene overgrote hoeveelheid jenever in te jagen. Wat er ook van zij, het Gerecht heeft de zaak in handen, en het is te hopen dat het gedane onderzoek de verantwoordelijken zal aan het licht brengen.

Doch, een woordje. Vooreerst, vele herbergen vergeten, dat het hun verboden is nog te schenken aan lieden die zat zijn. Ten tweede, onze amigo beantwoordt geenszins aan zijne bestemming; het is een zuile, donkere, vochtige kelder, zonder licht en lucht, in denwelke onverschillig arme reizende rondleerders en zatteriken gestoken worden. Is het niet schandelijk dat arme vreemde menschen, soms gansche huisgezinnen, zonder vast verblijf, en aan de politie vragen komende om er eenen nacht door te brengen, zich in zulke plaats moeten uitrusten, blootgesteld aan het gezeleschap van razende, tierende dronkaards en gevaarlijke personen? Waarom geen betamelijke plaats, behoorlijk verlicht en verlucht, en wat zuidelijker voor die ongelukkige vreemdelingen, welke misschien altijd den bedelzak niet droegen, alsook voor die dronkaards, welke toch menschen zijn, en nog wel menschen zieh gemaakt door de openbare vergiftiging in de jenever kroegen? In den amigo moest ook den ganschen nacht licht branden; er moest een streng toezicht zijn, en ten minste twee plaatsen, waarvan eene voor de alcoholmannen, Men ga eens zien hoe dit in andere steden is ingericht!

A propo, wij hebben ook al eens gevraagd dat er eene hulpkas, voorzien van al het noodige, bij ongevallen of plotselinge ziekten op den openbaren weg, bijzonder des nachts gebeurd, alsook eene draagberrie bestemd op het politiebureau zou te vinden zijn. Niets is er gedaan tot nu. Waarom? Die kosten zouden nochtans betrekkelijk gering zijn.

De lijkdienst van Byloos, gevolgd van de begrafenis, heeft gisteren Vrijdag plaats gehad, onder den toeloo van al de geburen van den ongelukkigen overledene, zoodat de kerk der Broeders van Liefde gansch vervuld was.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand van Sint-Truiden.

Verleden Zondag avond, werd er in 't lokaal het Casino eene belangrijke algemeene vergadering gehouden door de Maatschappij van Onderlingen Bijstand.

Na de maandelijksche betaling van November, gaf het Bestuur kennis van de samenstelling der nieuwe Commissie, wier leden in hun midden de verscheidene ambten van voorzitter, ondervoorzitter, enz., volgens de statuten moeten kiezen.

In eene uitgebreide redevoering, gaf daarna

M. Walther Goffin, secretaris der Maatschappij, verslag, namens het Bestuur, over den huidige toestand en het programma der toekomstige verrichtingen der nieuwe Commissie. Deze verrichtingen bestaan voornamelijk in: 1° De bijtreding der leden aan de Lijfrentkas van den Staat; 2° De toepassing aan de vrouwen en kinderen ter stede der voordeelen van den Onderlingen Bijstand, door stichting eener nieuwe afdeling in bovengemelde Maatschappij; 3° De bijvoeging van eene afdeling, voor doel hebbende de stoffelijke gemeentebelangen, welke onverpoosd zou werken tot voordeel van neringdoenden burger en werkmans.

Die drie voorstellen werden met algemeene stemmen door de Vergadering aangenomen, die het Bestuur belast zoodaast mogelijk de twee eerste vraagstukken ter stede op te lossen, en, voor wat het derde betreft, besliste dat, van heden af, in die nieuwe afdeling van ambstwege zouden treden al degenen die, als eeredieners of werkende leden, voortaan zouden deelmaken van bedoelde Maatschappij van Onderlingen Bijstand.

De vergadering sloot met een broederlijk feestje, waaronder men het verleden en de toekomst der Maatschappij besprak, en bijzonderlijk de vergadering opmerzaam gemaakt wordt op den 25sten verjaardag welke door de Maatschappij plechtig zal gevierd worden: „Al moet die feestviering eerst binnen eenige jaren plaats hebben, van nu af, zegt een Bestuurlid, dienen er maatregelen genomen te worden om dezelve zoo luisterlijk en tevens, naar loffelrijke gewoonte van onze Maatschappij, zoo voordelig mogelijk te maken voor den Sint-Truidenschen handel en de nijverheid. Dien dag zal de Onderlingen Bijstand nog eens, gelijk in 1893, alhier bij duizenden, — zelfs nog eenige duizenden — meer, dan over 5 jaren, — de medebroeders van den Onderlingen Bijstand van alle gewesten van ons land naar Sint-Truiden uitlokken, en alsoo bewijzen dat onze Maatschappij niet alleen de belangen harer leden, maar — al wordt het misschien sommigen niet al te veel in acht genomen — die van het gansche neringdoende Sint-Truiden behartigt en bevoordeelt.”

Die verklaring werd geestdriftig onthaald door de Vergadering, waarna men zich onderling eens lustig vermaakte, onder het zingen van menig kluchtig lied, en alsoo vrolijk uiteging, om daags daarna, 's morgens om 8 ure, den jaarlijkschen dienst bij te wonen voor de afgestorvene eeredieners en werkende leden. Deze aandoenlijke plechtigheid werd naar gewoonte druk bijgewoond door de werkende leden, hunne families en eenige eeredieners.

Bij koninklijk besluit van 16 November 1898, wordt M. Laurysen, C.J., ontvanger der registratie en der domeinen, te Sint-Truiden, ontvanger der rechterlijke akten en der domeinen benoemd te Gent.

ZEPPEREN. — De dagbladen melden over eenigen tijd, dat men op het spoor van muurschilderingen was in de kerk van Zeperen. Wij vernemen thans uit goede bron, dat men gegonnen is, onder de leiding van den Eerw. Heer Polyd. Daniëls, lid der provinciale Commissie van Monumenten, die muurschilderingen onder menigvuldige lagen kalk uit te halen. Van den eene kant is de gansche muur van den Zuider kruisbeuk beschilderd met eene voorstelling van het Laatste Oordeel; van den anderen kant zijn een reusachtige S. Christoffel en andere heiligenbeelden te voorschijn gekomen. Het gewelf van den kruisbeuk schijnt ook gansch beschilderd met bloemen en figuren. Het is eene niet onbelangrijke ontdekking voor de kunst die daar gedaan wordt; volgens den Eerw. Heer Daniëls dagteekenen de schilderingen uit de allereerste jaren der XVI eeuw en zijn zij nog gansch in den stijl der XVe. Laten wij hopen, dat het mogelijk zal wezen die prachtige bladzijde uit de historie der kunst in Limburg in haren vroegeren luister te herstellen.

Een hevige vuur is op Zondag 11., rond vijf ure 's morgens uitgebarsten bij G. D., te Broeckom. Twee huizen, onlangs opgebouwd, werden in asch gelegd. Dank aan spoedige hulp, zijn de naburige huizen kunnen bevrijd blijven, ondanks een hevigen wind, welke de vonken in de verte verspreidde.

HASSELT. — Ter gelegenheid van het patroonfeest des Konings, heeft de Gouverneur van Limburg, B^{de} de Pitteurs Hiegaerts, Dinsdag, in het provinciaal Hotel, een middagmaal gegeven van 70 couverts, waaraan deelnamen de senateurs, de volksvertegenwoordigers, de bestendige Deputatie en de voornaamste ambtenaars der provincie.

De heildronk door den Gouverneur aan den Koning gebracht, werd levendig toegeluucht.

Mevrouw de B^{de} de Pitteurs Hiegaerts, bijgestaan door hare nicht, Mevrouw Mathilde de Pitteurs Hiegaerts, hebben met de uiterste liefelijkheid de eer bevestigd in de salons van het provinciaal Hotel.

BERICHT.

De Gouverneur der provincie Limburg heeft de eer de belanghebbenden te verwittigen, dat er eene heraanbesteding voor het leveren van taken voor den dienst van het leg^{er}, in het jaar 1899, zal plaats hebben in het Hotel van het Ministerie van Oorlog, te Brussel, op 7 December 1898, om half elf ure 's morgens.

De personen, die verlangen deel te nemen aan de heraanbesteding, kunnen het lastboek der aanneming nazien in de bureelen der 1^e afdeling van het provinciaal Gouvernement, alle dagen, uitgezonderd de feestdagen, van 9 ure tot middag.

Hasselt, den 16 November 1898.

BINNENLAND.

De spaarboekshens. — Het volgende wordt in den Gemeenteraad van St-Gilles voorgesteld. Het gemeentebestuur staat aan elk kind van Belgische geboorte dat op 6jarigen ouderdom de lagere school bijwoont, een spaarboekje van 1 fr. toe.

— Een koffievistiet. — De weduwe V., winkelierster uit de rue du Couloir, te Brussel, ontving dezer dagen eenen jongeling van Calevoet, zekere N., zoon van eene bevriende familie.

De vrouw noodigde hem uit om binnen te komen, schonk koffie op en klapte met hem over zijne overledene ouders.

Eensklaps sprong N. op, en de vrouw bij de keel grijpende, eischte hij dat zij haar geld zou aanwijzen.

Meer dood dan levend, duidde zij hem eene kas aan, welke hij openbrak en rond de 400 fr. er uit stoot. Daarop nam hij de vlucht.

De politie, die onmiddellijk verwittigd werd, heeft het signalement van den booswicht in alle richtingen verzonden.

NIJVEL, 14 Nov. — De vraag naar Belgische hengsten is tegenwoordig zere groot, zegt de Landbode. Te Glabbeis heeft een landbouwer, een drijjarige hengst verkocht voor 9200 fr. Bedoelde drijjarige hengst is aangeworven door eene Landbouwmaatschappij van Rijn-Pruisen. De Senaat leende haar daarvoor 5000 fr. zonder intrest.

In de provincie Henegou werd aan niet minder dan 2934 personen jachtverlof afgeleverd. In 1897 waren er 3000 en in 1896, 2884. Dit brengt, tegen 45 fr. elk, dus nagenoeg 145.000 fr. per jaar in de provinciale kas.

— Mijnramp. — In den put St-Felix, te Paturages, werden drie werklieden bedolven onder eene instorting van een mijn-gewelf van omtrent 40 meters lengte. Twee der werklieden konden zich zelven redden en vluchtend de anderen waarschuwen; doch deze hadden den tijd niet.

Men zal verscheidene dagen moeten werken om de drie lijken op te graven.

SERAING, 15 Nov. — In de fabriek Cockerill reed een machinist met zijne locomotief eene hoogte op, om assche op te ruimen. Maar hij wist niet dat die hoogte, voor de behoeften van het werk, van onder uitgegraven was, en boven gekomen, viel de locomotief en de daaraan gehechte wagons naar beneden. De machinist was op den slag dood.

— 24-urenstelsel. — Dat nieuw uurstelsel zal binnen kort afgeschafte worden, zegt een Brusselsch blad. Men had het ingevoerd tot meerder gemak, en het heeft enkel wat meer „ongemak” bijgebracht.

Dat heeft men eindelijk in de bestuurlijke kringen ingezien.

Nu, elkeen is dat van den eersten dag gewaar geworden.

— Vergelijkende statistiek. — Er waren in België, gedurende het jaar 1895, per 1000 inwoners, 28 geboorten; in Duitschland, 1895, 30; Frankrijk, 1891, 21; Groot-Brittanje, 1891, 29; Italië, 1881, 35; Holland, 1895, 32; Oostenrijk, 1890, 37; Hongarije, 1890, 41; Rusland, 1892, 37; Zweden, 1894, 27; Noorwegen, 1891, 30; Zwitserland, 1889, 28; Spanje, 1894, 34.

CHARLEROI. — Zelfmoordenares. — Een 17jarig meisje, Dahlia Moll genaamd, stelde over ongeveer een jaar, een einde aan haar leven door strychnine in te nemen.

Eenige maanden later sprong hare nicht in den Samber en verdronk.

Zij liet eene brief na waarin ze schreef: „Dat mijne dood als die diene aan de ouders die hunne dochters in ledigheid „opvoeden, zooals het met mij het geval” was.

„De jonge meisjes lezen romans en maken zich een verkeerd denkbeeld van het leven. Weldra komen de ontgoochelingen.”

Zondag heeft de grootmoeder van het meisje zich ook zelfmoord door in den Samber te springen.

— Zeem. — Om Lang te leven moet men, volgens den Bulletin d'Apiculture d'Alsace-Lorraine, elken morgen melk drinken met honing en daar zijn brood in doopen. Dat was het geliefkoosd voedsel onzer voorouders.

Op die wijze verkregen zij die ons voorvaders, eenen zoeten, ouden dag.

— Tolstoi. — De Russische schrijver Graaf Tolstoi heeft eene roman afgeleverd, die sedert lang is aangekondigd en voor titel draagt: Voskressenje (Verrijzenis). De opbrengst van dit boek is bestemd voor werken van liefdadigheid.

— Rijke politie-agenten. — De personen die voor een paar jaren door de Engelsche Regeering werden aangesteld om te Dawson City, de hoofdstad der onmetelijke goudvelden, te waken voor de veiligheid en de orde onder de ontzettende massa goudgravers, welke daar heen gelokt waren door de hoop op fortuin, zijn schatrijk geworden.

Deze politiemannen kregen als premie ieder een of meer streken grond langs de rivier Yukon. Sinds den tijd hunner aanstelling, ongeveer twee en een half jaar geleden, zijn een tiental dezer politiemannen millionair geworden.

De agenten Murrug, Ward, Webster, Jenkins, Finkerton, Sinclair, Brether, Thornton en Zellar bezitten thans te Bonanza en Eldorado, goudvelden, die hun elken dag 400 tot 500 fr. opbrengen.

De rijkste is de konstabel Colore, wiens goudveld gelegen is dicht bij het Hunkes riviertje en die daaruit, dank zij zijn buitengewone exploitatiegeest, reeds een kapitaalje van vijf miljoen heeft weten te slaan.

— Is het eene overtreding, voor eenen wijnkoopman, water in den wijn te mengen, en moet dit als eene vervalsching van waren beschouwd worden? Dit werd in zitting van 10 November 11. door het Beroepshof van Brussel uitgesproken.

Een wijnkoopman was vervolgd wegens eene groote hoeveelheid water gemengd te hebben met den wijn welken hij aan de kalanten uitleverde. Het Beroepshof, meenende dat het bijgevoegde water ten minste van zoo goede hoedanigheid was als de wijn, heeft den betichte vrijgesproken.

Deze beslissing van het Gerecht zal toegejuicht worden door de tegenstrevers van alcoholmisbruik. Doch de Heer voorzitter heeft den eerlijken(!) wijnkoopman verweittigd, dat hij in het vervolg wat spaarzaam op het water zou willen zijn.

De koopman heeft beloofd rekening te houden van den raad, maar deed opmerken dat de noodwendigheden van de concurrentiesomtijds(!) de wijnkooplieden dwongen feiten te begaan, die zij wel liever niet zouden doen!

— Hoe de nijverheid de waarde van een stuk ijzer vermeerderd. — Volgens een tijdschrift van het vak, is een stuk ijzer van 25 fr. waarde, 50 waard als het in hoefijzers verwerkt is; 880 fr. waard als er tafelmessen van gemaakt worden; 15,928 fr. als het tot het maken van pen-nemessen verbruikt wordt; 1,776 fr. als men er naalden van maakt; 22,425 fr. als er knoppen van gemaakt worden en 425,000 fr. als men er horlogeressorts van fabriciert.

Van tien en half kilo's ijzer heeft men, zoo het schijnt, eenen draad van 68 kilometers getrokken, eenen draad zoo dun dat men hem in vervanging van crin heeft kunnen gebruiken tot het vervaardigen van pruiken!

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

Aangiften van 12 tot den Nov. 18 1898.

GEBOORTEN

Mannelijk : 8. — Vrouwelijk : 3.

HUWELJKEN

Dirix, Joseph, met Vanelderen, Angelina.

OVERLIJDENS

Menten, Lambertus, 76 jaar, echtg. van Schoebrichts, Anna-Maria. Clerinx, Arnold, 82 jaar, ongehuwd. Byloos, Albertus, 39 jaar, echtgenoot van Renard, Maria-Hubertina.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 18 November

Tarwe, 100 kil. . . . . fr. 16.00
Koren, 100 " . . . . . " 14.00
Haver, 100 " . . . . . " 15.50
Garst, 100 " . . . . . " 17.00

Aardappelen de 100 kil. 5 frank.
Boter den kilo 2,60 fr.

Priesterl. benoemingen.

De E. H. J. Grosjean, pastoor te Bouny, is verplaatst naar Meeffe.

De E. H. J. Albert, pastoor te Meeffe, is verplaatst naar Strée.

De E. H. A. Materne, coadjutor te Braives, is kapelaan benoemd te Glons (Gloeyn).

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

OM UIT ONVERDEELDHEID TE TREDEN.

Verkoop van Bouwlanden, gelegen te Cosen.

Vrijdag, 25 November 1898, om 10 ure voor middag, te St-Truiden, op het Stadhuis, zullen M. Jan-Karel Lammens, van Cosen, en zijne kinderen, gelijkvormig aan de wet van 12 Juni 1816, voor den Heer Vrederechter des kantons Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen de volgende Bouwlanden, gelegen te Cosen:

1° 62 aren 20 centiare (-15) ter plaatse De Helle, sectie A, nummers 73f en 73g, palende de Heeren Jacquart, Jaenen en Vanleuwe en Meijuffer Delgeur.

2° 81 aren 10 centiare (19-11) ter plaatse Bronkraad, sectie A, nummers 509b en 518, reuende Pieter-Jan Leunen, de weduwe en kinderen Ruymen Vrydaghs, de Kerkfabriek van Cosen, het Bureau van Weldadigheid van Cosen en de Doorstraat.

3° 30 aren 60 centiare (7-08) ter plaatse De Lange Weide, sectie A, nummer 112e, reuengenoeten de Heeren Jacquart, Vrydaghs Grauls en 'S Heeren de kinderen.

4° 24 aren 20 centiare (5-17) ter plaatse Balenbosch, sectie A, nummer 479b, palende Bonneux-Mulkers, Mad. Craeybeckx-Lowet en de kinderen 'S Heeren.

BIJ UITSCHEIDING.

Verkoop van Pachtersmobiliair

Huismeebels, Herberggerief, enz.

te Sint-Truiden.

Zaterdag, 26 November 1898, en zoo noodig den volgenden Maandag, telkens om 10 ure voor middag, zal M. Joannes Clerinx-Cox, beneffens zijne kinderen, aan zijne woning, te Sint-Truiden, Diestersche poort, publiek en ten meestbiedend door de Notarissen COEMANS en VAN HAM verkoopen:

3 Ruinpaarden van 5, 6 en 8 jaar.
11 Hoornbeesten: 2 volgaande Koelen, 4 Stieren van 18 maanden en 5 Kalveren van 6 maanden.
1 vet Varken, 8 Loopers. — 7 Hennen.
Laborgetuig: vier slagkarren en eene lange kar, alle met raders van elf centimeters; twee ploegen; twee eggen; eene waf; eene rusch; hekselfmachine in ijzer van het laatste systeem; beetmolien; handbinet, enz.
Dorschmaschine, zoo goed als nieuw, twee wamolens en verdere schuurbenodigheden.
Drie bussen met gewichten.
Altoesl Paardgetuig.
Spindergertief: rolvat, boterkuij, kroegen en teilen.
Eene groote hoeveelheid Koemest.

Huismeebels en Herberggerief, alles in besten staat, zooda twee runde tafels, verscheidene herberg- en andere tafels, banken, stoelen, buffet met pomp, rek, hanglampen en andere, schoone spiegels, schilderijen, drie bierstellers en andere, schouwagarnituren, schapendie, waarvan eene met glazen kas, lessenaar, horloge met kas, hanghorloge, ledikanten met ressortbak en ander beddegoed, lavabo's, nachttafels, kisten, stores, gordijnen, kachel, drie stoven, cuisine, keukengertief, porselein en glaswerk, meelbak, bakmo, bierstellers, kuipen, tonnen en meer andere voorwerpen.
Beenhoudersgerief: kraam met marmeren plaat, vleeschblok, balans met gewichten, vleeschmolen, bijl, zaag, messen, ijzers, bak en eene vleeschkuij.
Men zal beginnen met de Beesten en het Landbouwgerief.
De koop en tot 25 frank af te betalen. — De andere koop, op krediet, mits borg.

OM UIT ONVERDEELDHEID TE TREDEN.

Verkoop van een Huisgoed,

gelegen te Kerkom.

Vrijdag, 2 December 1898, om 10 ure voor middag, ter herberge van M. Stas-Clerinx, aan de Naamsche poort, te Sint-Truiden, zullen de kinderen Clerinx-Juveys, van Kerkom, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen:

Huis met aanhang, samen groot 9 aren 50 centiare, gelegen te Kerkom, in 't Dorp, aan de Kerkstraat, sectie A, numm. 175b en 179b van 't kadaster, palende de kinderen Clerinx, René Coart en de straat aan twee zijden.
Aan te slaan den 15 Maart 1899.

Verkoop van Land en Beemd

te Gelinden.

Maandag, 5 December 1898, om 10 ure voor middag, ten koffiehuis De Capucienenaard, Brustheimstraat, te St-Truiden, zal de Notaris COEMANS publiek en ten meestbiedend verkoopen:

Land en Beemd, samen groot 1 hectare 16 aren 20 cent. (26-13), gelegen te Gelinden, ter plaatse Steenborne, sectie A, numm. 673a, palende de representanten Misset, Renier Tachelet, de kinderen Tachelet, Kindermans, Strauven-Baerts, Vanvalle, Glasmakkers, Vandensavel en den weg van Mielen naar Gelinden.

In huur bij M. Theod. Wintmolders, van Vrijheers, onder Engelmanshoven.

VERKOOP

van schoone Canadaboomen

te Zeperen.

Maandag, 12 December 1898, om tien ure voor middag, zullen de Heeren Bestuurders der gemeente Zeperen ter plaatse, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen:

58 koopen schoone Canadaboomen, staande te wassen op de Gemeentegoederen.

Deze boommen zijn merkwaardig door de goede hoedanigheid van het hout.

Gemak voor het vervoer.

Vergadering op d'Oyeplein.

Iedere koper, zonder onderscheid, zal een solvablen borg moeten stellen.

Studie van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Aardhout

IN BERNISSEMBOSCH.

Donderdag, 1 December 1898, om 10 ure voor middag, zal de Heer Octave de Pitteurs Hiegaerts ter plaatse door Notaris NAGELS publiek verkoopen:

Ongeveer 60 koopen Eiken Aardhout, wassende in Bernissembosch, tusschen 't kasteel van Zeperen en de statie van Cortenbosch.

Op krediet, mits goede bekende solvabiliteit of borg.

Verkoop van Aardhout,

Doornhaag, Sleenhout en Appelboom.

Maandag, 5 December 1898, om 10 ure voor middag, zal Mijnheer Baron de Thier ter plaatse door den Notaris NAGELS publiek verkoopen:

70 koopen Aardhout, wassende in Straetenbosch, en in het Dennenbosch, gelegen bij zijn kasteel, te Kerkom;

Verscheidene koopen Doornhaag;

Een uitgewaaiden dikken Den;

Enige doode Appelboom;

En verscheidene koopen Sleenhout, zich bevindende op zijne goederen, te Kerkom.

Op krediet, mits goed bekende solvabiliteit of borg.

Zich te vergaderen in de dreef voor het kasteel.

Verkoop van Aardhout

in Bernissembosch.

Donderdag, 15 December 1898, om 10 ure voor middag, zal de Heer Baron Fernand de Macar-de Pitteurs, door het ambt van den Notaris NAGELS publiek, ter plaatse verkoopen:

7 hectaren extra schoon Aardhout, in schalmen verdeeld, staande te wassen in Bernissembosch, achter de winning van Nattenbamp, bij de statie van Cortenbosch.

Vergadering aan de winning van Nattenbamp.

Op krediet, mits goed bekende solvabiliteit of borg.

Guillaume Smolders,

BOOMKWEEKER,

Houtmarkt, 35, sint-Truiden,

maakt zijne talrijke kalanten bekend, dat dit jaar zijne boomkweekerijen voorzien zijn van:

NEYS-INGENBLEEK,

13, Groote Zoutstraat, 13,
BIJZONDER HUIS

voor de droog zuivering (nettoyage à sec) en het in 't nieuwwasschen van alle damen-, mans- en kinderleedingsstukken, alsook van allerhande gordijnen, tapijten, handschoenen, enz.
Spoedige en nauwkeurig verzorgde bediening. Prijzen in vertrouwen.

TE KOOP
bij **MARTIN 'S HEEREN,**
HOVENIER-BOOMKWEEKER,

Thienschepoort, 23, St-Truiden,

Eene groote hoeveelheid allerschoonste hoogstammige **FRUITBOOMEN**, gegriffelde en niet gegriffelde, van de beste soorten voor den fruithandel.

LEIBOOMPJES voor abrikozen en perziken. Vele duizenden groote en sterke **DOORNEHAAGPLANTEN**.

Een even groot getal **DOORNEHAAGPLANTEN** van middelbare grootte aan zeer voordeelige prijzen.

Meer dan 25.000 eenjarige **ZAALINGEN** van *Doornehaag*.

Aanzienlijke keus **ZAALINGEN** van Appel-, Pere- en Kerseboomjes, van een jaar en twee jaren gezaaid.

THUIA-PLANTEN van allerlei grootte.

Eene groote quantiteit **ASPERGEPLANTEN** (hâtif blanc d'Argenteuil), schoone planten van twee jaar.

Honderdduizend allerschoonste herestapelde **KOOLPLANTEN** van de beste soorten.

Alle deze boomen en planten zijn door den verkoper zelf met bijzondere zorg in zijne uitgestrekte hoven gekweekt, en zijn waarlijk aan de minst mogelijke prijzen te verkrijgen.

Boekhandel van Jos. LEENEN, Hamelstraat, Sint-Truiden.

SCHOONE KEUS NUTTIGE

SINTERKLAAS- EN NIEUWJAARGESCHENKEN

Atlassen van 75 centimen tot 6 frank, — Wordenboeken Vlaamsch, Fransch en Fransch-Vlaamsch van 3, van 6 en van 40 fr., — Verf- en Passerdoozen, — Allerhande Teekencalhiers, Fantasiebeeldekens en andere, — Fantasiëkaarten, — Prenten en Prentenboeken, — rijke keus van Pennedoozen, Pennestelen, Cahiers, Calepins, Portefeuilles en alle ander Schoolgerief, — Kerkboeken, — Paternosters, — Kribbekens, — Ganzespelen, — Allerlei snijwerk, — Nieuwjaarsbrieven van alle prijzen, enz., enz.

Bijzonder geschikt en leerrijk Kerstmis en Nieuwjaarsgeschenk

Onderrichtingen en Gebeden voor de heilige Mis,

en gebruike der katholieke scholen, uit het Fransch van den Z. E. H. CARTUYVELS, Pastoor te Luik, vertaald door eenen Priester uit het Bisdom. Net gedrukt kerkboekje in banden van 0-30, 0-60, 0-70, 0-80 en 1-50.

De Singer Naaimachiënen

zijn de beste voor alle soorten van werk

Zij verwierven meer dan **350 eerste prijzen** op de voor- naamste Tentoonstellingen.

Wij verzoeken het publiek, *in zijn eigen belang*, zich te wachten voor namaaksels en voor goedkope machiënen, die van mindere kwaliteit zijn en met onze alom vermaarde **SINGER MACHIËNEN** in 't geheel niet kunnen vergeleken worden. Eischt dus altijd een machiën dragende den naam **SINGER** op den arm en het onderstel *en stelt u niet met uitwijkende antwoorden tevreden.*

HASSELT, 9, GROOTE MARKT

DEPOT bij **CHARLES DERACOURT**, Luiksche straat, 17, Sint-Truiden.

Plus de mauvais ANTHRACITES à Saint-Trond

Les Charbons anthraciteux du Puits St-Charles

des Houillères-Unies du Bassin de Charleroi, ne produisent pas de machesfers. Ils se consomment lentement, sans aucune flamme et sans la moindre émanation.

Le charbon incandescent reste longtemps rouge-blanc et finalement se désagrège en une cendre blanchâtre, impalpable comme la cendre du cigare.

Aperçu des Prix.

Calibre 50/80 millimètres.

Mis sur wagon à Ransart, fr. 20.50 les 1000 kilogr.

Franco à domicile.

Par 10.000 k. minimum, fr. 25.50 les 1000 k.

" 5.000 " " 27.00 "

Franco gare Saint-Trond.

Par 10.000 k. minimum, fr. 24.60 les 1000 k.

" 5.000 " " 26.10 "

Fourniture d'échantillons de 50 kilos sur demande.

Dépôt à Saint-Trond, chez

L. PLINGERS-RADOUX, Constructeur de grillages, serres, etc., etc.
10, Marché au Bois, 10.

Spoedige en verzorgde reparatie der schoeisels

IN SINT-ANNA

Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt

Het Magazijn is voortdurend voorzien van

6000 paar Occasieschoenen

van alle slag

als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten, Pantoffels, zware Werkmannschoenen, enz.

Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,

altijd aan halven prijs

Groote keus van **GALOCHES** (Engelsch merk)

aan 1 fr. goedkooper dan elders

Om reden der uitbreiding van den Schoenhandel

UITVERKOOP van alle Ellegoederen en Gemaakte Kleederen

aan alle aannemelijke prijzen, om zoohaast mogelijk de plaats te ruimen.

Alles in 't groot en in 't klein

STEENHOUWERIJ & MARMERSLIJPERIJ

H. FERONT-CORTHOUS

STEENHOUWER-MARMERSLIJPER

34, Hamelstraat, te Sint-Truiden, 34

Magazijn van Graniet en Blauwen Steen

GRAFSTEENEN

Geschilderde IJZEREN KRUISEN met opschrift en steenen voet te beginnen van 10 fr.

MARMEREN EN GRANIETEN SCHOUWEN

Pompbakken, Varkenstrogen, Cimentsteenen, Ciment en Pleister

Minzame aanbeveling in de gunst van het geëerd publiek.

Prijzen tegen alle mogelijke concurrentie

Bij sterfgeval.

Te koop aan de helft van den prijs de Volledige Werken van **Hendr. Conscience**, groot formaat met platen, stevig gebonden in halven band en omtrent zoo goed als nieuw.

Men kan de boeken bezichtigen in den boekwinkel van **De Tram**.

TE HUREN terstond schoone **KWARTIERS**, met of zonder meubels, in de Statiestraat, 11. Adres : Mad. wed. **AUG. GENAR**.

TE HUREN terstond schoone **HUIS** (oud huis **Wagelmans**), achter Capucienerssen. Zich te wenden tot **EMM. VANSLYPE**, Brusthemstraat 21.

STAD SINT-TRUIDEN
KIEKENMARKT, 56

AANKOMST

van voor **141,000 frank**

Gemaakte Kleederen voor heeren en jongelieden

GROOTE

UITVERKOOP

met **60 % verlies**

Deze **UITVERKOOP** duurt slechts eenige dagen.

1516 Overjassen, waarde 19 en 25 fr., voor fr. 6.90.	
697 " " 30 en 35 fr., " 12.50.	
418 " " 42 en 48 fr., " 16.00, 19.00.	
320 " " 58 en hooger, " 25.00, 38.00 en hooger.	
960 Kostumen " 19, 28, 32 " 5.90, 9.90.	
588 " " 38, 48 en hooger " 16, 19, 25, 32 en hooger.	
360 Vestons " 10 tot 25 " 3.90, 6.50, 12.50, 15.	
975 Gilets " 4, 6, 8 " 0.75, 1.25, 2.50.	
3100 Broeken " 5 tot 8 " 1.25, 1.90, 3.90.	
2900 " " 15 tot 25 " 6.50, 8.50, 9.90, 12.50.	
1360 Cabans " 6 tot 20 " 1.90, 3.90, 9.90, 12.50 en h ^{er} .	

Alle deze kleederen zijn frisch en naar de laatste mode vervaardigd.

De **VERKOOP** heeft plaats van 8 ure 's morgens tot 5 ure 's avonds.

Opening der Magazijnen, Zaterdag, 26 November.

Bij den Scheresliep.

Lambert Vanderrhyn,

NEGOCIANT,

Hamelstraat, 23, te Sint-Truiden

(oud huis Beeghs).

maakt het geëerd publiek bekend, dat bij hem steeds te bekomen zijn alle

KRAMERSWAREN

aan de allervoordeligste prijzen, zooals :

Sajettes aan 75 centimen de pop.

Scharen, Brood- en Tafelmessen, enz.

Gewaarborgde *Scheermessen*, welke bij hem altijd gratis geslepen worden.

Brillen van hooge en lage prijzen.

Verder alle hogenaamde artikels aan bijzondere prijzen voor kramers, leuders en uitverkoopers.

Men vindt er ook eene groote keus van

Paraplu's en Parasols

van alle prijzen, te beginnen van 1.50 fr.

Hij gelast zich met het overtrekken en alle reparatiën van paraplu's en parasols, alsook met 't herstellen van Harmonica's.

Alles aan de geringste prijzen.

KANARIEVOGELS.

Te bekomen bij de wed. **B. DEGROS**, Brusthemstraat, Sint-Truiden, eene uitgelezene keus van echte **Saksische Kanarievogels**, aan voordeelige prijzen.

Ze zijn aangekomen.

1000 paar Strampen van echt kalfsteer, schoon en naar de laatste mode gemaakt, te beginnen van 3 fr. 50 c. het paar, bij **EMM. VANSLYPE**, Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

Buitengewone occasie.

Te koop aan zeer voordeeligen prijs een volledig en extra schoon **KOETSTUIG** voor twee paarden, zijnde bijna niet gebruikt geweest en bijgevolg zoo goed als nieuw. Adres op het bureel van dit blad.

Huizen te huren

Terstond : schoone **HUIZEN** voor renteniers of ambtenaars, in de Leopold I-straat, n° 3 en n° 5.
Eén **HUIS**, op de Beekstraat, n° 43, kort bij het Seminarie.

Tegen Half-Maart : een welgelegen **WINKELHUIS**, Statiestraat, n° 3. Zich te bevragen bij **J. GOYAERS**, Negl. Markt, Sint-Truiden.

TE HUREN te Half-September 2 nieuw gebouwde **HUIZEN**, dienstig voor allen handel, gelegen op Sint-Pietersbuiting en toebehorende aan de Kerkfabriek van Sint-Pieter. Zich te bevragen bij **M. AD. CARTUYVELS**, ontvanger.

Te huren terstond, een schoon **RENTENIERSHUIS** met schoonen hof, gelegen te Sint-Truiden, vlak tegenover Sint-Pieter's kerk. Zich te bevragen bij den **E. H. Pastoor** van Sint-Pieter

HUIS te huren te Cortenbosch, welgelegen in de straat leidende naar de statie en bijzonder geschikt voor herberg. Zich te bevragen op het kasteel van Cortenbosch.

Huis te huren met of zonder stallen, wel gelegen en geschikt voor allen handel, in de Namensche straat, nevens den eigenaar, **M. CONSTANT SPROELANTS**, bij wien men zich kan bevragen.

Bouwgrond te koop

en gedeeltelijk seffens aan te slaan, welgelegen juist tegenover Sint-Pieter's kerk, metende 13 aren 45 centiares, gansch met fruitboomen beplant en bestemd geweest tot het bouwen van twee huizen. Adres : Bureel van dit blad.

Terstond te huren

een **RENTENIERS- of COMMERCIEHUIS** met Hof en Weide, te Niel (Gingelom). Zich te bevragen bij den Heer **Dokter QUINTENS**, te St-Truiden, Steenstraat, 11.

TE HUREN tegen Half-Maart klein **COMMERCIEHUIS**, welgelegen in de Ridderstraat. Zich te bevragen bij **Mejuffr. LEDENT**, zelfde straat.

TE HUREN tegen Half-Maart het voor allen handel dienstig en welgelegen **HUIS** bewoond door de wed. **Cans**, in de Hamelstraat, tegenover den eigenaar, **J. DEBRUYN-ROOSENS**, slachter, bij wien men zich kan bevragen.

TE HUREN **HUIS** met Stallen en poort om in en uit te voeren, voordeelig gelegen op den hoek der Steenstraat en best geschikt voor herberg en allen handel. — Zich te bevragen bij den bewoner en eigenaar **CH. HOEBANX**.

Te huren eenen **HOF**, groot twee roeden, gelegen buiten Brusthempoort, in de Jodensteeg, tegen den Tongerschen steenweg. Zich bevragen bij de Heeren **A. SPECULO**, Thienschepoort.

TE KOOP **GROSSE-CAISSE** met Cimbalen en Kluppel, alles in goeden staat. Adres op het bureel van **De Tram**.

Winkeldochter van eerlijke ouders van den buiten, kunnende de beide talen, verlangt plaats in een magazijn van ellegoederen of van specertien. Adres, op het bureel van **De Tram**.

Men vraagt eenen bekwamen **LABEURKNECHT**, om seffens in dienst te treden ofwel tegen Half-Maart 1899. Adres op het bureel van **De Tram**.

Men vraagt eene **DIENSTMEID**, kennende een weinig het huishouden, voor **Juffrouw alleen**. Zich aan te bieden bij **Mejuffr. LEDENT**, Ridderstraat.

1898 Winterseizoen 1898

HUIS THONET-RIETJENS

Groote Markt, 34, St-Truiden

GROOTE KEUS
van
Nieuwe Winterartikels

HOEDEN

rijke en gewone kwaliteit

Goede en schoone **WINTERKLAKKEN** met pels en andere

Alle slag **ARTIKELS** voor **KINDERS**

MANSHEMDEN OP MAAT

COLLEN, CRAVATTEN, schoone keus

Laatste Nieuwigheden van **FOULARDS**

Parapluës, Wandelstokken, enz.

ROOKARTIKELS

Groote keus *Pijpen, Sigaren, Sigaretten, Tabak*, enz.

ONMOGELIJKE CONCURRENTIE.

Huis THONET-RIETJENS

Groote Markt, 34, Sint-Truiden.

TE KOOP

bij **ODILON JORIS**,

te Schelfheide-Gorssum,

1. Allerschoonste jonge Canadas.

2. Allerschoonste Amerikaanse Eiken en Beuken.

3. Allerschoonste Boscheiken, 1^e kwaliteit, aan 60 fr. de honderd.

4. 500 Thuis van 1 tot 3 met. hoogte.

5. Schoone Epiceas en Elzenplantsoenen

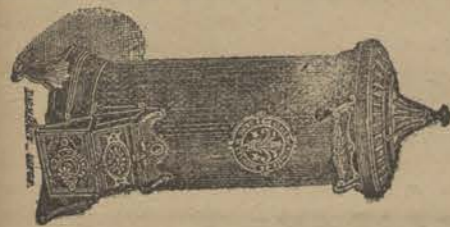
Insgelijks te koop bij donzelfde :

3 jonge *Jachthonden* en gedresseerde *Pretten*.

Beekmest te koop

liggende in groote hoopen aan en komende uit de beek, aan het slachthuis.

Zich te bevragen bij **GULL. SMOLDERS**, Houtmarkt, 35.

Stoof-enKachelmakerij
GROOTE
van **Lambert HAENEN**,
Varkensmarkt, te Sint-Truiden,
nabij de kerk der *S. P. P. Minderbroeders*, tegenover den hoek der *Koninkstr.*
Groot assortiment *Stooven en Kachels*, zwart, gepolst of genikkelend, in alle grootte en van alle prijzen.
Cuistries van alle modellen, geëmailleerde en andere. — *Praetkachelen* voor *Salons en eethuizen*.
Formazijn — *Koudeperst*, enz., enz.
Prijzen buiten alle concurrentie.
Men gelast er zich met de reparatiën van al wat de stoof- en slotmakerij betreft.

Huis Goffin-Streignart

IK HOUD TER BESCHIKKING DER PACHTERS

90,000 kilo's ZOUT voor den landbouw,

inhoudende van 2 tot 2 1/2 organieke stikstof.

Dit ZOUT is sedert eenigen tijd van *algemeen gebruik*, om reden van zijnen *rijkdom* in MESTSTOF en der VERNIETIGING DER WORMEN.

 2.50 fr. per 100 kilo's.

Per grootere hoeveelheid vermindering van prijs.

Ik bericht terzelfder tijd mijne menigvuldige kalanten dat het **Lijnmeel** en het **Katoenmeel**, dat IK lever, van **ALLEREERSTE HOEDANIGHEID** is, gevende allen WAARBORG in EIWIT en in VET DOOR DE WET VEREISCHT.

Nitrate — Superphosphate — Kainite
Scories — Guano — Maïs en Maïsmeele
Cocoskoek -- Aardnootkoek -- Raapkoeken.

ALLES aan den **MINSTEN PRIJS** en
IN VERTROUWEN, want

LANDBOUWERS!

*vergeet niet dat het Huis GOFFIN-STREIGNART
gesteld is onder het toezicht
der Laboratoriums van den Staat.*

SUNLIGHT-ZEEP per 100, 50, 25 en 10 kassen alsook in 't klein.
Alle andere TOILETZEEP. Nergens zoo goedkoop! Nergens zooveel keus!

Rauwe en gebrande KOFFIE en alle andere SPECERIJEN van eerste kwaliteit, in 't groot en in 't klein aan prijzen beneden alle concurrentie. — Voordeelige prijzen voor de winkels.

JENEVER van alle graden uit de Distillerie syndicale, Naaml. Maatschappij, waaraan het Huis Administrateur is, 10 p. h. minder dan overal elders!